

اخلاقیت در هنر

برای کودکان

راهنمای آموزشی برای مربیان هنر و آرت در کاران

مؤلف:

دکتر صابر صفایی

فهرست

مقدمه ۲

فصل اول

تعریف هنر ۴

مبانی هنرهای تجسمی ۱۱

رنگ شناسی ۱۶

معرفی ابزار نقاشی و نحوه استفاده از آن ها ۲۴

تصاویر فصل اول ۳۰

فصل دوم

نقاشی (انتاقي، هندسي، موضوعي) ۳۷

انواع بفت ۴۵

انواع چاپ گسترده ۴۸

تصویرسازی ۵۶

طراحی لوگو با خط سودا بنایی ۶۱

فصل سوم

کاردستی ۶۶

آثار حجمی ۶۸

کاغذ و تا (اورینگامی) ۷۶

فصل چهارم

تربیت شنوایی ۸۲

قصه و نمایش ۸۵

فصل پنجم

نمایش ۸۷

خط تحریری ۱۰۴

آشنایی با میراث فرهنگی و هنری ۱۰۸

مقدمه

هنر، یکی از بارزترین جلوه‌های ابراز آموختن فرهنگ و تمدن انسانی است که همواره بر حیات انسانی سایه افکنده است. هنر، اولین و بهترین روش شناخته شده برای پرورش خلاقیت (تولید یک ایده و یا محصول نو)، یادگیری، استعداد، هوش و نشاط افزاینده است. متخصصین امر تعلیم و تربیت براین باورند که بهترین و مؤثرترین راه برای آموزش مفاهیم و علوه‌روش آموزش غیرمستقیم است که دراین راه، استفاده از هنر، نقشی مهم و اساسی دارد. برای داشتن یک جامعه‌ی موفق، نیازمند آموزش و پرورش سالم و موفق برای نوآموزان و آینده‌ی جامعه هستیم. اولین و مهمترین مرحله‌ی آموزش و پرورش، دوره‌ی ابتدایی است که کودکان با قابلیت و استعدادهای متفاوتی آماده‌ی پذیرش آموزش‌های عمومی و اساسی هستند. دراین میان، درس هنر با شاخه‌های مختلف و گوناگونی که در آن می‌تواند در تسهیل و تعجیل امر یادگیری بسیار مفید و مؤثر باشد. به همین دلیل در کشورهای پیش‌رفته، درس هنر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و ساعات زیادی برای فعالیت هنری اختصاص داده شده است. در این نکته ضروری است که در کشور ما نیز به این مهم پی برده و اقداماتی مفید انجام داده‌اند. تنوع و تعدد دوره‌های آموزش هنر برای معلمان ابتدایی در طول دوران تحصیل و تدریس، نشان از اهمیت درس هنر در این دوره دارد. انجام دادن فعالیت‌های هنری در فضایی که کودکان، آزادانه تخیل و اندیشه کنند، حواسشان تقویت شود، ظرفیت‌های نهفته‌ی هوش و تفکرشان پرورش یابد، عواطف و احساساتشان توسعه یابد و استعداد و خلاقیت‌هایشان شکوفا شود، به «تربیت هنری منجر» می‌شود. به جرأت می‌توان گفت که همه‌ی کودکان فعالیت‌های هنری را دوست دارند آنها در این گونه فعالیت‌ها و هنگام انجام دادن کارهای عملی، طراحی، ساختن، شکست و پیروزی را تجربه می‌کنند. به این ترتیب زمینه‌ای برای بروز خلاقیت و احساسات آن‌ها فراهم می‌شود.

در کتاب حاضر جهت آشنایی بیشتر اولیاء، مربیان و آموزگاران گرامی به صورت مختصر به تعریف هنر، اهداف تربیت هنری در آموزش و پرورش، مبانی هنرهای تجسمی، شناخت رنگ‌ها و ابزارهای مختلف هنری پرداخته شده تا امر آموزش، روان‌تر و ساده‌تر ادامه پیدا کند همچنین با استفاده از رشته‌های متنوع هنری از جمله: نقاشی و انواع چاپ، کاردستی و آثار حجمی، تربیت شنوایی، قصه و نمایش و آشنایی با میراث فرهنگی به روش‌های تدریس و ایجاد تفکر خلاق در کودکان دوره‌ی ابتدایی پرداخته شده و سعی بر این بوده که متناسب با سن و توانایی کودک در پایه‌های مختلف، تمرین‌ها و فعالیت‌هایی جهت کشف استعداد و پرورش خلاقیت آن‌ها ارائه گردد.

در صورت پذیرش سببیت هنرجو(دانش‌آموز) و تشخیص مربی می‌توان مباحث تئوری را نیز برای دانش‌افزایی کودک و ایجاد انگیزه به صورتی ساده و قابل فهم ارائه نمود، زیرا در آموزش و یادگیری فعالیت‌های هنری و خلاقانه تفاوت‌های فردی، بسیار حائز اهمیت هستند و باید به آن توجه بیشتری شود، همچنین لازم است، تفاوت تربیت، توجه به مناطق محروم و پیشرفته و نحوه‌ی دسترسی کودک به ابزارهای هنری، در نظر گرفته شود. اگر این نکته ضروری است که استعداد و توانایی‌های یک مدرسه با مدرسه دیگر در یک منطقه و شهر و حتی کلاس‌های یک مدرسه می‌تواند باهم تفاوت داشته باشد.